

Нехме М., Брінь П.В.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Сучасні світові тенденції, до яких у першу чергу відноситься глобалізація економічного середовища, вимагають застосування різних інструментів стратегічного менеджменту, зокрема різних видів стратегій [1]. Швидкі зміни, зумовлені глобалізацією, полягають у тому, що на ринках з'являються нові конкуренти, досить часто ними є потужні міжнародні компанії. Для підвищення стабільності компанія може застосовувати стратегію диверсифікації, тобто ведення бізнесу у різних галузях економіки [2], що зможе компенсувати збитки одної стратегічної зони господарювання за рахунок інших прибуткових напрямів діяльності. Для зменшення рівню ризику при втіленні стратегії диверсифікації підприємство може використовувати зростання у споріднених галузях, або шляхом виробництва товарів, при виробництві яких використовуються однакові технології, що дозволить використовувати позитивний вплив ефекту синергії [3]. Але зауважимо, що інвестиції у споріднені галузі та технології суттєво зменшують рухливість підприємства, оскільки сильніше «прив'язують» його до певної галузі, особливо у випадку вертикальної інтеграції [4,5]. Успішно реалізована стратегія диверсифікації має суттєво підвищити конкурентоспроможність підприємства [6]. Основними джерелами зміцнення позиції підприємства є: (1) додаткові фінансові надходження від збільшення ринку збуту; (2) зменшення операційних витрат та інвестицій за рахунок ефекту синергії [3]; (3) підвищення якості виготовленої продукції; (4) збільшення ритмічності постачань та зменшення втрат часу від простоїв обладнання (останні два пункти мають місце за умов побудови вертикально інтегрованої системи).

Література:

1. Брінь П. В., Голтвянська Ю. В. Стратегія розвитку підприємства: сутність та класифікація. *Підприємництво та інновації*. 2021. Вип. 21. С. 31-34.
2. Брінь П. В. Драмарецька І. Г. Основні види диверсифікації господарської діяльності. *Вісник Нац. техн. ун-ту "ХПІ" : зб. наук. пр. Темат. вип. : Актуальні проблеми розвитку українського суспільства*. Харків. НТУ "ХПІ", 2012. № 31. С. 132- 135.
3. Брінь П. В. Прокоп М. В., Пожидаєва-Литвиненко О. В. Класифікація синергетичного ефекту при диверсифікації господарської діяльності. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Сер. : Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2021. Вип. 39. С. 23-29.
4. Брінь П. В. Транзакційні витрати при використанні стратегії вертикальної інтеграції *Научные труды Донецкого национального технического университета. Серия экономическая*. Выпуск 31-2. Донецьк. ДонТУ, 2007. С. 122-128.
5. Брінь П.В., Прохоренко О.В. Кількісне оцінювання ступеню інтеграції підприємства. *Актуальні проблеми економіки*. 2014. № 7 (157). С. 484–495.
6. Брінь П.В. Прохоренко О.В., Васильченко М.С. Оцінка конкурентоспроможності стратегічної зони господарювання диверсифікованого підприємства. *Приазовський економічний вісник*. 2018. № 6 (11). С.103-106 Режим доступу: <http://rev.kpu.ua/vypusk-6-11>